

Winst te behalen in tuinen door rekening te houden met bomen

Grondradar brengt boomwortels in beeld

Grondradar is een techniek waarbij alle beworteling van een boom heel gedetailleerd in beeld wordt gebracht. Voor hoveniers, die regelmatig in de grond spitten, kan de grondradar van nut zijn om in tuinen uit de buurt van boomwortels te blijven. 'Bij grondwerk in tuinen wordt vaak te weinig rekening gehouden met bomen, met boomschade of zelfs -sterfte tot gevolg', aldus hovenier Diederik Zandee van De Zanderik. Bij een parkproject liet hij de beworteling van een monumentale boom in kaart brengen met de grondradar van VITA BOOM.

Auteur: Karlijn Raats

De grondradar hangt tussen de drie wielen van een *cart*, met een antenne aan het voorwiel. Hierdoor kan de operator dichterbij de te meten objecten komen. Bij het werken met de grondradar wordt eerst het middelpunt van de boom bepaald; daarna wordt bekeken van welk gedeelte de beworteling in beeld moet worden gebracht. Vanuit het middelpunt zet de operator lijnen uit. Met de *cart* en grondradar worden de lijnen nagelopen. Door met deze lijnen te werken, is de route reproduceerbaar. VITA BOOM zet de veldgegevens om in leesbare gegevens en presenteert deze vervolgens in een rapport. Er is een handleiding bij voor het lezen van de rapportage.

Wortelopdruk

Particulieren willen om uiteenlopende redenen weten waar boomwortels zich bevinden. Wortelopdruk kan vérstrekkende gevolgen hebben voor funderingen of keldermuren in de buurt van grote bomen. 'Een paar keer hebben we de grondradar ingezet voor dit soort vraagstukken', zegt Frits Gielissen, grondradarspecialist bij VITA BOOM. 'Al bleek dat wortelopdruk niet de oorzaak was van de scheuren in de

desbetreffende fundering. In één geval was er bijvoorbeeld een vloer recht op de fundering aangelegd zonder bewapening en krimp-scheuren, waardoor deze omhoog was gekomen. In een ander geval betrof het een constructiefout. Maar het is goed om dat te kunnen uitsluiten op een laagdrempelige manier. Je hoeft alleen wat meubels opzij te schuiven; er hoeft geen vloer opengebrouwen te worden en er hoeft niet gegraven te worden.'

Wortelschade voorkómen

Wat vaker voorkomt, is schade aan bomen door werkzaamheden in de tuin. Om dit te voorkómen, kan de hovenier of eindklant de boomwortels van tevoren in beeld laten brengen met de grondradar. Bij het spitten met een kraan in een tuin worden er soms boomwortels doorgemaakt of weggegraven. Het gebeurt ook dat er graszoden worden gefreesd, waarna compost wordt doorgemengd en nieuwe graszoden worden aangebracht. Of er moet graafwerk worden verricht bij de aanleg van een vijver of een object zoals een schuur of carport. Bomen kunnen doodgaan doordat er teveel wortels zijn beschadigd bij het uitgraven,

‘Boomwortels lopen niet altijd evenwijdig onder de grond; de grondradar laat dat zien’

Diederik Zandee

doordat de grond is verdicht bij de aanleg van een terras of doordat er teveel is opgehoogd rond een boom om hoogteverschil te creëren. Gielissen legt uit: ‘Bij de ophoging van grond gaat het bodemleven achteruit en is er minder zuurstofpenetratie. Het zuurstofgehalte in de bodem fluctueert en kan dalen door hoge temperaturen of regen. Maar over het algemeen kan zuurstof tot een bepaalde diepte in de bodem indringen. Stel dat de bovenste 40 cm van de bodem zuurstofrijk is en er wordt 20 cm grond bovenop aangebracht, dan reikt de zuurstof direct 20 cm minder diep. Het gevolg van zuurstofarmoede is hoge omzetting door het bodemleven. Deze vergisting heeft het ontstaan van moerassgas tot gevolg.’ Het is volgens Gielissen ook van belang om te weten dat je niet altijd kunt uitgaan van een gemiddelde bewortelingszone per stamdiameter. ‘Wortels gaan waar voedsel te halen valt; daardoor lopen ze niet altijd evenwijdig onder de grond.’

Afstemmen op bestaande bomen

Diederik Zandee van hoveniersbedrijf De Zanderik vraagt zich al vóór de ontwerpfase af wat er wel en niet kan in een tuin waarin een of meer bomen staan. Bij een parkproject schakelde hij VITA BOOM in met gebruik van de grondradar. ‘Wanneer er aan de bel wordt getrokken, is het altijd al te laat; dan gaat er een boom dood. Hoveniers en eindklanten kunnen winst behalen als ze vooraf weten waar de boomwortels zitten en het ontwerp en de activiteiten daarop afstemmen. Het loont altijd om zuinig te zijn op bomen. Als je kunt aantonen dat je rekening houdt met bomen, leidt dat tot een hogere klanttevredenheid. Bomen, vooral grote, oude exemplaren, klimbomen en vormbomen, zijn vaak de sieraden in een tuin. Klanten zijn er zuinig op.’

Volgens Zandee duurt het na ophoging drie tot zeven jaar voordat zichtbaar wordt dat een boom stervende is. Bij het doorhakken van wortels gaat een boom kwijnen, wat te zien is aan dood hout in de top. ‘Eigenlijk moet de boom dan teruggesnoeid worden zodat het wortelgestel weer in balans komt, maar dat gebeurt vaak niet.’ De oplossing volgens de hovenier: ‘Gebruik je gezond verstand. Aan de worteluitlopen bij de stam is al te zien waar de boom zwaar of licht geworteld is. En bij twijfel of als het van essentieel belang is om de beworteling secuur in beeld te hebben, betrek er dan een specialist bij, zoals VITA BOOM.’

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!